

VZGOJNI NAČRT

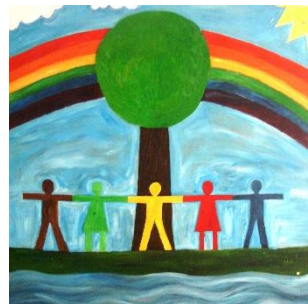
1. Uvod

Zakonska podlaga vzgojnemu načrtu je Zakon o osnovni šoli Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 - ZUJF in (63/13), ki v 2. členu opredeljuje *vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij; vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije; ter vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin*, v 60. d členu pa vzgojni načrt konkretnije opredeljuje z vsebinami, ki jih mora vključevati.

V OŠ Helene Puhar Kranj vzgojni načrt razumemo kot »živ« dokument, ki v obstoječi obliki ni dokončno zaključen, ampak predstavlja začetek skupne zgodbe, ki bo dobivala nova poglavja. Pri pripravi vzgojnega načrta smo upoštevali zakonske podlage in priporočila stroke, predloge staršev in izhajali iz lastnih izkušenj pri delu z otroki s posebnimi potrebami. Zato vemo, da je pričujoč dokument naš in nam lasten. Podlaga temu vzgojnemu načrtu je ključna ugotovitev, po potrebi skupnih usmeritev na vzgojnem področju. Vzgojni načrt šole odraža vzgojno vizijo šole in temelji na skupnih, univerzalnih vrednotah učencev, staršev in učiteljev. Za šolo predstavlja priložnost, da zavzame enotna stališča do vzgojnega delovanja, konkretne aktivnosti in ukrepe ob posameznem vedenju. Pomembno vodilo pri pripravi tega vzgojnega načrta je z usmerjenim vzgojnim delovanjem prispevati k čustvenemu in socialnemu razvoju posameznika in oblikovanju njegovega odnosa do sebe, drugega in sveta.

2. Vzgojna vizija šole

Če načrtuješ za eno leto, posadi riž.
Če načrtuješ za desetletje, posadi drevo.
Če načrtuješ za celo življenje, vzgoji človeka.
(stara kitajska modrost)

3. Temeljne vrednote šole

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo.

Skupne vrednote učencev, staršev in učiteljev so:

- spoštovanje,
- delavnost in odgovornost,
- zdravje,

- znanje.

3.1. Spoštovanje

Spoštovanje je pozitiven odnos do sebe, drugih, okolja. Medsebojno spoštovanje učiteljev, učencev in staršev se kaže v njihovi komunikaciji in odnosu enega do drugega.

Učitelji spoštujejo individualnost učencev in šolske dogovore ter tako predstavljajo zgled učencem.

Učitelji spoštujejo individualnost učencev, staršev in sodelavcev, ter tako predstavljajo zgled učencem.

Učenci upoštevajo navodila in dogovorjena pravila, sprejemajo drugačnost in so strpni do sošolcev.

Starši spoštujejo svoje otroke, njihove sposobnosti, delo učiteljev, upoštevajo dogovore in so zgled svojim otrokom.

3.2. Delavnost in odgovornost

Delavnost pomeni pripravljenost za delo in vestno opravljanje svojih nalog. Odrasli pri otroku razvijamo delavne navade z odnosom do dela, spodbujanjem k delu in vrednotenjem dela. S tem prispevamo k otrokovemu celostnemu razvoju.

Učitelji so strokovno usposobljeni, ustvarjalni, dosledni, natančni.

Učenci sprejemajo vsakodnevne naloge in izpolnjujejo svoje šolske in domače obveznosti.

Starši spodbujajo delavnost in sodelovanje z delom doma in motiviranjem k šolskemu delu.

Odgovornost pomeni prizadevanje človeka po izpolnjevanju zahtev. Z odgovornostjo zavestno sprejmemo posledice svojih odločitev, ravnanja.

Učitelji izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, spoštljivostjo, doslednostjo, sodelovanjem s starši.

Učenci opravijo šolske obveznosti in prevzemajo posledice za svoja dejanja.

Starši skrbijo za otroka, mu postavljajo meje in ga učijo ustreznega vedenja. Spremljajo njegov napredka in sodelujejo z vsemi, ki se v šoli ukvarjajo z otrokom.

3.3. Zdravje

Zdravje je stanje popolne fizične, duševne in socialne blaginje in ne le stanje brez bolezni.

Učitelji organizirajo dneve dejavnosti, predavanja, delavnice v zvezi z zdravjem. Skrbijo za varnost s svojo prisotnostjo, doslednostjo, lastnim zgledom.

Učenci sodelujejo v vseh pripravljenih aktivnostih, ne povzročajo nevarnosti zase, za soljudi in imetje, skrbijo za čistočo, varčno ravnanje s papirjem, energijo.

Učenci sodelujejo v vseh pripravljenih aktivnostih, ne povzročajo nevarnosti zase, za soljudi ter svojo in tujo lastnino, skrbijo za čistočo, varčno ravnanje s papirjem, energijo.

Starši obvestijo šolo o zdravstvenem stanju učenca in njegovih posebnostih. Navajajo otroke na zdrav način življenja, jih ekološko osveščajo, sodelujejo v šolskih aktivnostih.

Področja dejavnosti za razvoj zdravja:

- GIBANJE (sprehodi, športni dnevi, šole v naravi, tabori, športna tekmovanja, projekti...),
- URAVNOTEŽENA PREHRANA (organizirana zdrava prehrana v šoli, dnevi dejavnosti, predavanja, delavnice, projekti ...),
- RAZVOJ GOVORNEGA APARATA (specialno-pedagoška in logopedska obravnava, svetovanje, sodelovanje z drugimi strokovnimi službami),
- RAZVOJ SPRETNOSTI HRANJENJA (specialno-pedagoška in logopedska obravnava, svetovanje, sodelovanje z drugimi strokovnimi službami),
- SKRB ZA TELESNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO (predavanja in delavnice, sistematski pregledi, dnevi dejavnosti...),

- SKRB ZA DUŠEVNO ZDRAVJE (predavanja in delavnice, socialne igre...),
- SKRB ZA OKOLJE (skrb za čistočo, varčevanje z energijo, ločevanje odpadkov, ...),
- SKRB ZA LASTNO VARNOST (prometni krožek, sodelovanje v akcijah, ki spodbujajo varnost, poudarek na varnosti pri vzgojnih predmetih).

3.4. Znanje

Znanje je informacija, ki je miselno povezana, koristna in veljavna.

Znanje si pridobimo z izkušnjami ali preko različnih zapisov.

Znanje med seboj povezujemo, utemeljujemo in uporabljamo.

Znanje povezuje vse udeležence učnega procesa (učence, učitelje, starše).

Učitelji z metodami, načeli in oblikami dela učencem podajamo informacije, ki vodijo do razumevanja in znanja.

Učenci z znanjem razvijajo ustvarjalnost, aktivnost, vedoželjnost.

Pridobljeno znanje, ki ga lahko vrednotimo omogoči učencem nadaljnje šolanje.

Starši pozitivno vrednotijo znanje, ga spodbujajo in omogočajo.

4. Vzgojna načela

Vzgoja v šoli temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje, zagotavljanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje strpnosti, sodelovanje in vključevanje vseh sodelujočih v učno-vzgojnem procesu,
- upoštevanje temeljnih vrednot,
- zavzemanje za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov, zaupanje in zagotavljanje varnosti, spodbujanje notranje motivacije in samoodločenosti,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- življenjska uporabnost vsebin.

5. Vzgojne dejavnosti šole

5.1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

S proaktivnimi in preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi poudarjamo cilje in vrednote šole. Področja preventivnih dejavnosti so lahko:

- razvijanje ugodne socialne klime,
- izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost, sodelovanje in odvisnost ter povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja,
- sistematično zbiranje podatkov o okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi.

5.2. Sodelovanje s starši

Ustaljene oblike sodelovanja:

- govorilne ure,
- roditeljski sestanki,
- odprte učne ure,
- predavanja za starše,
- strokovne skupine.

Šola kot inštitucija veliko prispeva k dopolnitvi družinske vzgoje. Da se oboje združi v celovito skrb za uspešen razvoj in napredek otrok, je nujno potrebno sodelovanje med starši in šolo ter upoštevanje pravic in obveznosti vseh sodelujočih: otrok, staršev in učiteljev.

S starši bomo sodelovali prek običajnih, ustaljenih oblik, ki so: govorilne ure, roditeljski sestanki, odprte učne ure, predavanja za starše, sestanki strokovnih skupin. Poleg teh oblik sodelovanja pa bomo spodbujali medsebojno komunikacijo in druženje staršev.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno, po telefonu, e-pošti, pošti. Prizadevamo si za odprto, a hkrati strokovno in učinkovito komunikacijo s starši.

Področja sodelovanja:

- sodelovanje pri oblikovanju življenja in dela šole: sodelovanje v svetu staršev, svetu zavoda,
- sodelovanje pri različnih vzgojno-izobraževalnih vsebinah: spremstvo staršev na dnevih dejavnosti, taborih in šoli v naravi,
- vključevanje staršev pri projektih, prireditvah, razstavah, dnevih odprtih vrat, sodelovanje staršev pri izvedbi posamezne aktivnosti – npr. mednarodno leto astronomije, izvedba delavnice na to temo,
- »predavanja« staršev starejših otrok za starše mlajših otrok – npr. na temo »Kako sprejeti drugačnost svojega otroka«,
- sodelovanje na glasbenem ali kakem drugem kulturnem področju,
- sodelovanje na področju poklicnega svetovanja, usmerjanje staršev v delavnice za starše, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove, pomoč staršem v čustvenih, socialnih in materialnih stiskah, sprotno obveščanje o razpisih, izobraževanjih,
- učitelj/svetovalni delavec obvesti starše o učenčevih kršitvah pravil (ustno, pisno, po telefonu, po eAsistentu, e-pošti),
- pogovor razrednika in/ali svetovalne delavke s starši učenca oz. tudi ob prisotnosti učenca glede reševanja problemov, skupnega načina ravnanja, povrnitve škode z uporabo restitucije.

Starši so se dolžni v kritičnih situacijah odzvati na klic razrednika ali svetovalne delavke v najkrajšem možnem času in se aktivno vključiti v reševanje vzgojne problematike svojega otroka. Če starši razgovor odklonijo, to ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa.

- če starši ne prihajajo v šolo, jih razrednik ustno in nato še pisno povabi. Če se na vabilo ne odzovejo, o tem obvesti šolsko svetovalno delavko, sledi pisno vabilo s strani šolske svetovalne delavke. Če ponovno ni odziva, starši prejmejo še pisno vabilo s strani ravnatelja.
- Obvestiti krajevno pristojno enoto CSD glede na stalno prebivališče učenca v primeru težjih kršitev, ponavljanja kršitev, nesodelovanja staršev, neobiskovanja pouka učenca, suma nasilja v družini. Pravilnik o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode obvezuje vse zaposlene v vzgojno-izobraževalnem zavodu k ničelni toleranci do nasilja, kar pomeni, da se mora zaposleni odzvati na vsakršno opaženo, povedano ali videno nasilje pri otroku v skladu s Pravilnikom in sum o nasilju nad otrokom v družini posredovati drugim institucijam (CSD, policiji).

Kot nujno bo šola starše obvestila o:

- morebitnih poškodbah njihovega otroka,
- povzročitvi večje materialne škode,
- kršitvah šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka,

- utemeljenem sumu vnosa predmeta ali prepovedane substance s katero bi lahko ogrozil ali oškodoval svoje življenje ali zdravje oziroma zdravje ali življenje drugega,
- utemeljenem sumu, da je pod vplivom prepovedanih substanc,
- pregledu osebnih predmetov učenca ter postopkih in ugotovitvah pregleda,
- utemeljenem sumu, da ima pri sebi tujo lastnino, ki jo je pridobil na nepošten način.

5.3. Vzgojni ukrepi

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole.

Postopek vodi strokovni delavec, pri katerem se je kršitev zgodila. O teži posamezne kršitve pravil in posledičnih vzgojnih ukrepih odločajo strokovni delavci šole, glede na širši kontekst, namen in pogostost kršitve pravil. Glede na resnost prekrška lahko sodelujejo starši, razrednik, svetovalna služba in ravnatelj.

O uporabi vzgojni ukrepov odločajo strokovni delavci šole v odvisnosti od širšega konteksta, namena in pogostosti kršitve pravil. Posledično lahko uporabijo več vzgojnih ukrepov pri posamezni kršitvi pravil, poleg tega si navedeni vzgojni ukrepi ne sledijo zaporedno:

- **Ustno opozorilo učitelja**, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.
- **Pogovor učitelja, svetovalnega delavca, pomočnika ravnatelja, ravnatelja z učencem** o rešitvi problema.
- **Pogovor učitelja z učencem po pouku**, o čemer učitelj obvesti starše.
- Reševanje problema **s soočenjem vpletenih učencev**, ki ga opravi učitelj.
- **Občasno izvajanje drugih oblik organiziranega dela** (interesna dejavnost, dan dejavnosti) z učencem z namenom, da se učencu zagotovi varnost ali nemoten pouk, ko učenec s svojim ponavljajočim vedenjem ogroža lastno zdravje ali varnost in zdravje in varnost drugih, ne upošteva navodil in pravil vedenja v skupini. Ravnatelj pripravi pisni predlog, ki ga predstavi staršem.
- **Možnost udeležbe na šolskih ali izvenšolskih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih šole ob prisotnosti staršev** v primeru ogrožanja lastnega zdravja ali varnosti in zdravja ali varnosti drugih. Ravnatelj pripravi pisni predlog, ki ga predstavi staršem.
- **Predčasna prekinitev bivanja na taboru/v šoli v naravi**, v primeru ogrožanja lastnega zdravja ali varnosti in zdravja ali varnosti drugih, neupoštevanja predhodno dogovorjenih pravil vedenja in obnašanja.
- **Neopravičena ura**, ko učenec ni prisoten pri pouku. Pri 5 neopravičenih urah razrednik ustno obvesti starše, pri 10 neopravičenih urah razrednik pisno obvesti starše, pri 15 neopravičenih urah predlaga razrednik vzgojni opomin, če

je učenec predhodno že prejel vzgojne ukrepe ter pri 30 neopravičenih urah šola o tem obvesti krajevno pristojno enoto CSD glede na stalno prebivališče učenca.

- **Ponovno ocenjevanje znanja** v primeru goljufanja pri ocenjevanju znanja.
- **Družbeno koristno delo učenca** v času pouka: učenec, ki je namerno povzročil škodo, ob nadzoru odrasle osebe, ki se jo določi glede na vrsto družbeno koristnega dela, opravlja naloge reditelja (prinašanje malice, brisanje miz v učilnici in jedilnici, brisanje table, pometanje), pomaga pri pripravi telovadnice za šolsko prireditve, pomaga pri pripravi športnih rekvizitov za športni dan.
- **Družbeno koristno delo učenca** krajši čas po končanem pouku: učenec, ki je namerno povzročil škodo, v dogovoru s starši, ob nadzoru odrasle osebe, ki se jo določi glede na vrsto družbeno koristnega dela, pomaga mlajšim učencem pri domači nalogi v času podaljšanega bivanja, pripravi plakat ali napiše spis na določeno temo.
- **Opravičilo učenca** učitelju, učencem, drugim zaposlenim.
- **Povečan nadzor nad učencem.**
- **Povrnitev materialne škode** v okviru zmožnosti.
- **Odvzem nedovoljenih in nevarnih predmetov ter snovi** (telefon, tobačni izdelki (običajni in elektronski - brezdimni nikotinski oz. brez nikotinski izdelki), alkohol, prepovedane droge, druga psihoaktivna sredstva, pirotehnična sredstva, vžigalniki, ostri ali koničasti predmeti (noži, sekire), različno orodje (izvijači, kladiiva, žblji, vijaki, vrtalniki ipd), strelno in drugo orožje) učencu za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov ter snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno izobraževalnem delu. Če učenec takšnega predmeta strokovnemu delavcu šole ne izroči sam, lahko ravnatelj ali od njega pooblaščen oseba z namenom ugotovitve, ali učenec takšen predmet poseduje in njegovega odvzema, opravi pregled osebnih predmetov učenca, po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.
- **Izrek obvestila o neprimernem vedenju.**
- **Izrek obvestila pred tretjim vzgojnim opominom.**
- **Izrek vzgojnega opomina** v skladu z Zakonom o osnovni šoli (če je učenec že predhodno prejel vzgojne ukrepe).

5.4. Pohvale, priznanja, nagrade

Učenci za uspešno in prizadevno delo v šoli lahko prejmejo ustno ali pisno pohvalo, priznanje ali nagrado.

Predlagajo jih lahko: razredniki, predmetni učitelji, oddelčne skupnosti, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, starši, zunanji sodelavci.

Predloge obravnava in potrdi učiteljski zbor ob koncu šolskega leta.

Pohvalo, priznanje ali nagrado podeli razrednik, mentor ali ravnatelj.

Pohvale in priznanja pridobljena med šolskim letom se objavijo tudi na oglasni deski in spletu, kjer se oblikuje seznam vseh, ki so prejeli priznanja v tekočem šolskem letu.

Učenci lahko dobijo:

- ustno pohvalo za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti,
- pohvalo za vzorno vedenje (pozitiven odnos do sošolcev, spoštljiv odnos do učiteljev in drugih delavcev, pomoč sošolcem, prizadevnost pri šolskem delu in učenju, prijaznost, sodelovanje med oddelki),
- pohvalo, priznanje pri prometnem krožku,
- pohvalo, priznanje ali knjižno nagrado za dosežke pri bralni znački,
- pohvalo ali priznanje za dosežke na tekmovanjih,
- pohvalo za zavzeto sodelovanje v interesnih dejavnostih,
- pohvalo za posebne dosežke, ki prispevajo k grajenju pozitivne samopodobe učenca in ugledu šole (udeležba na razstavah, prireditvah...),
- (knjižno) nagrado ob zaključku uspešnega šolanja,
- pohvalo, priznanje ali nagrado za drugo dejanje, ki zasluži pohvalo.

Svet zavoda je na predlog ravnatelja na 20. korespondenčni seji dopolnil Vzgojni načrt.

V Kranju, 8. 7. 2024

ravnatelj
Janez Cuderman

predsednica sveta šole
Tina Marko